

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011332
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120011332.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci odsúdeného Z. V., nar. XX.XX.XXXX v U., Y. republika, trvale bytom J. nad I., v konaní o návrhu riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody na uloženie ochranného dohľadu, na neverejnom zasadnutí 13. apríla 2021 prejednal sťažnosť odsúdeného podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 18. decembra 2020, sp. zn. 6Nt/213/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného Z. V. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 18. decembra 2020, sp. zn. 6Nt/213/2020 podľa § 76 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 78 ods. 1 Tr. zákona a postupom podľa § 460 Tr. poriadku uložil odsúdenému Z. V. ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na to, že po vykonaní verejného zasadnutia a po oboznámení spisového materiálu, predovšetkým návrhu riaditeľa ústavu na uloženie ochranného dohľadu a z neho vyplývajúceho hodnotenia odsúdeného a skráteného výpisu klienta, dospel k záveru, že návrh je dôvodný. Odsúdený nielenže nevyužil čas vo výkone trestu odňatia slobody k vlastnej resocializácii, ale negatívnym spôsobom zasahoval aj do resocializačného procesu iných odsúdených, z ktorých dôvodov bol po viacerých upozorneniach nakoniec aj vyradený z tzv. výstupného oddielu. Negatívnym výsledkom jeho doterajšieho pôsobenia vo výkone trestu sú celkom 2 disciplinárne tresty. Negatívny prístup k vlastnej resocializácii v spojení s trestnou minulosťou (21-krát súdne trestaný) a porušovaním ústavného poriadku, skutočne podľa názoru súdu prvého stupňa nedáva záruku, že po prepustení na slobodu odsúdený povedie riadny život.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení, teda v zákonnej lehote, podal odsúdený Z. V. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V písomnom odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že považuje napadnuté uznesenie súdu I. stupňa za nesprávne a nezákonné. Súd I. stupňa úplne chybné založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré jednak nie sú rozhodujúce pre rozhodnutie súdu o uložení ochranného dohľadu po vykonaní trestu odňatia slobody a jednak vo svojej intenzite nie sú ani tak závažné, aby mohli odôvodniť ďalšie obmedzovanie jeho práv, keď si uložený trest už vykonal. Zároveň súd I. stupňa svojim prístupom k rozhodovaniu o ochrannom dohľade z praktického hľadiska uložil ochranný dohľad úplne nekoordinovane s výkonom trestu odňatia slobody a spôsobom, ktorý uloženie ochranného dohľadu v danej konkrétnej veci v podstate robí bezpredmetným. V prvom rade ukladanie ochranného dohľadu, aby vôbec malo význam pre odsúdeného a spoločnosť, musí bezprostredne nadväzovať na výkon trestu odňatia slobody. On vykonal trest odňatia slobody dňa 11.01.2021 a teda v súčasnej dobe je už viac ako 14 dní na slobode. Nemôže niesť zodpovednosť za to, že súd I. stupňa si vyhradil rozhodovať o návrhu riaditeľa ústavu práve na 60. deň od jeho podania. Rovnako nemôže niesť zodpovednosť za to, že jeho ustanovenému obhajcovi bolo uznesenie súdu I. stupňa o uložení ochranného dohľadu doručené až dňa 22.01.2021, t. j. až 11 dní potom, ako mu skončil výkon trestu odňatia slobody. Na základe uvedeného tak ukladanie ochranného dohľadu, keď si trest už

vykonával a keď jeho pobyt na slobode už aj tak nie je známy, nemá zákonné a ani praktické opodstatnenie. Je tiež toho názoru, že z dikcie ustanovenia § 460 ods. 2 Tr. poriadku jasne vyplýva, že ukladanie ochranného dohľadu je možné iba odsúdenému, ktorý v čase rozhodnutia trest odňatia slobody aj vykonáva (arg. rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva). Na základe toho po vykonaní trestu odňatia slobody už ochranný dohľad nie je možné uložiť a ani to nemá praktické opodstatnenie. Okrem už uvedenej nemožnosti a tiež neopodstatnenosti uloženého ochranného dohľadu, v jeho prípade nie sú splnené ani vecné dôvody pre ukladanie ochranného dohľadu odsúdenému po vykonaní trestu odňatia slobody. Je presvedčený o tom, že ustanovenie § 460 Tr. poriadku bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky zakotvené práve pre potreby patologického a hrubého nerešpektovania autorít, ktoré sa nepodarilo na odsúdenom vynútiť ani použitím najprísnejších nástrojov dostupných samotnému ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený „len“ vo výmere 2 roky, nebolo tak hrubé a tak patologické, aby odôvodňovalo ďalšie, nad rámec odsudzujúceho rozsudku trvajúce obmedzovanie slobody. Veď pokiaľ by jeho správanie bolo skutočne tak mimoriadne škodlivé, aby odôvodňovalo ukladanie ochranného dohľadu aj po výkone trestu odňatia slobody a tým vlastne pokračovalo v obmedzovaní jeho práv, bol by ústav na výkon trestu odňatia slobody využil svoje oprávnenie na nápravu neprispôsobivých väzňov, ktorým opatrením je nepochybne napr. umiestnenie odsúdeného do oddelenia s bezpečnostným režimom. To, že ústav na výkon trestu odňatia slobody ho neumiestnil ani do oddelenia s bezpečnostným režimom (tzv. „oberko“), poukazuje na to, že jeho správanie bolo zvládnuteľné a nevymykalo sa štandardom režimu stredného stupňa stráženia. Pokiaľ teda ani samotný ústav na výkon trestu odňatia slobody nevyužil voči nemu jemu prislúchajúce nástroje na usmernenie jeho správania a nápravy, nebolo teda zrejme jeho správanie až na takej neprijateľnej úrovni. Na druhej strane nie je úlohou súdu po výkone trestu odňatia slobody suplovať nedostatky ústavu ukladáním kontroly nad ďalším správaním odsúdeného. Ústav na výkon trestu odňatia slobody mal dva roky uloženého trestu na to, aby využil dostupné výchovno-nápravné opatrenia voči nemu, ak bol toho názoru, že jeho konanie je mimoriadne škodlivé. Nevyužitie nápravno-výchovných opatrení ústavu však nie je možné narýchlo suplovať ukladáním ďalších obmedzení po výkone trestu odňatia slobody. Súd I. stupňa si zrejme pri svojom rozhodovaní dostatočne neuvedomil tú skutočnosť, že on svoj trest vykonával a vykonával ho v rozsahu v akom mu bol uložený. Ďalšie obmedzovanie slobody po vykonaní uloženého trestu je skutočne mimoriadnym opatrením a pre uloženie takéhoto opatrenia neboli splnené podmienky a bolo by namieste v prípade, že ústav využil voči odsúdenému takmer všetky možnosti na jeho nápravu a k náprave nedošlo, alebo ak by odsúdený, napr. aj vo výkone trestu sa dopustil trestnej činnosti, čo sa však nestalo. Z vyššie uvedených skutočností tak nepochybne vyplýva, že nie sú splnené podmienky, ktoré ustanovenie § 460 Tr. poriadku vyžaduje preto, aby mu bol uložený mimoriadny ochranný dohľad a preto uloženie takéhoto dohľadu považuje za neprimerané obmedzenie jeho ľudskej slobody a za nezákonné. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu I. stupňa v celom rozsahu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zrušil a sám, aby vo veci rozhodol tak, že návrh riaditeľa ÚVTOS a ÚVV Ilava zamietne.

Krajský súd, nezistiac dôvody na zamietnutie sťažnosti odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por., na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 12. marca 2021, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 13. apríla 2021 podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Odsúdený Z. V. vykonával trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/122/2018 zo dňa 23.11.2018, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 23.11.2018 a ktorý po započítaní doby zadržania vykonával dňa 21.05.2020. Následne nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/25/2018 zo dňa 20.11.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/8/2020 zo dňa 13.02.2020, a to pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zákona, ktorý mal vykonať (a v čase rozhodovania súdu druhého stupňa už aj vykonával) 11.1.2021 (keďže Okresný súd Žiar nad Hronom týmto rozsudkom zrušil z dôvodu uloženia súhrnného trestu výrok o treste vo veci Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T/21/2016 zo dňa 27.9.2016).

Okresný súd v posudzovanej veci vykonal zákonu zodpovedajúcim spôsobom všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a preto postupoval správne, keď podľa § 76 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 78 ods. 1 Tr. zákona a postupom podľa § 460 Tr. poriadku uložil odsúdenému Z. V. ochranný dohľad v trvaní 2 roky. Z ustanovenia § 76 ods. 3 Tr. zákona vyplýva, že súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život. Podľa § 78 ods. 1 Tr. zákona ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

Z napadnutého uznesenia je zjavné, že pri svojom rozhodovaní o uložení ochranného dohľadu odsúdenému vychádzal okresný súd z návrhu riaditeľa ústavu, z ktorého vyplynulo, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, keďže počas obdobia výkonu trestu v strednom stupni stráženia bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na slabšej úrovni. Odsúdený bol počas výkonu trestu odňatia slobody 2-krát disciplinárne potrestaný, dňa 25.09.2020 bol vyradený z výstupného oddielu a to pre negatívny prístup, ktorý sa prejavoval neplnením programu zaobchádzania v bode edukácia, opakovanými disciplinárnymi previneniami, neochotou spolupracovať na vytýčených cieľoch a nevhodným pôsobením na ostatných odsúdených a pritom jeho správanie a vystupovanie bolo celkovo hodnotené ako kolísavé a v ostatnom období nevhodné, keď komplexne ústavný poriadok nie vždy dôsledne dodržiaval, drobné nedostatky sa vyskytli v zachovávaní slušnej komunikácie, vážnejšie nedostatky sa vyskytli v opakovanom prenášaní nepovolených vecí (z kuchyne odsúdených prenášal jedlo), čo bolo predmetom aj viacerých disciplinárnych konaní. Jeho postoj k trestnej činnosti síce časom prehodnotil, vyjadroval sa formálne kriticky, avšak akceptovanie pravidiel, povinností a zákazov nebolo realizované a jeho prístup k aktivitám na oddiele, k nácviku zvládania a riešenia záťažových situácií bol pasívny a z hľadiska komplexnosti neparticipoval na plnení ani základných cieľov stanovených v programe zaobchádzania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie, ktoré by odôvodňovalo záver, že po prepustení povedie riadny život a preto navrhol odsúdenému uložiť ochranný dohľad.

Krajský súd navyše poukazuje na to, že o návrhu riaditeľa ÚVTOS Ilava na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému Z. V. bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 460 ods.3 Tr.por., teda najneskôr do 60 dní od jeho doručenia a rovnako aj v súlade s ustanovením § 76 ods.3 Tr.por., teda pred skončením výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného Z. V..

Okresný súd preto rozhodol v súlade so stavom veci a zákonom, keď podľa § 76 ods.3 Tr.zák., § 78 ods.1 Tr.zák. uložil odsúdenému Z. V. ochranný dohľad v trvaní 2 roky. Krajský súd sa so záverom okresného súdu v celom rozsahu stotožnil, na podklade vyššie uvedených dôvodov nepovažoval námietky odsúdeného uvedené v jeho sťažnosti za opodstatnené, neakceptoval ich a vzhľadom na uvedené dôvody preto sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.